

УДК 911.321

Наталія Юріївна Тарасова
кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії і педагогіки
НТУ «Дніпровська політехніка»

ІНФОРМАЦІЙНА ЕКСПАНСІЯ ТА СИМУЛЯТИВНА ІНТЕРНЕТ-ІДЕНТИЧНІСТЬ

Досліджується парадоксальність ситуації збільшення в інформаційних суспільствах обсягів повідомлень при втраті реальних смислових значень, що сприяє симуляції соціальних та індивідуальних ідентифікацій людини.

Ключові слова: інформація, індивідуальна ідентичність, смисловий вибух, значення без значення, симулятивна ідентичність, культурна ідентичність.

N.Y. Tarasova

INFORMATION EXPANSION AND SIMULATIVE INTERNET-IDENTITY

The paradox of the situation of increasing the volume of messages in the information societies with the loss of real semantic values is investigated, which facilitates the simulation of social and individual identifications of a person.

Keywords: information, individual identity, semantic explosion, meaning without value, simulation identity, culture identity.

Культурна ситуація людини інформаційної доби привертає все більше дослідницької уваги парадоксальністю й складністю дефініцій. Один з проблематичних ракурсів – спроби віднайти власне «Я», свою ідентичність, смисл, світоглядні й культурні

орієнтири, цілі життєвої діяльності та, враховуючи участь в сітьових комунікаціях, можливі спільності, культурні й соціальні точки дотику, соціальні й культурні об'єднання, ототожнення (ідентифікації) з іншими в суспільстві. Складність визначень виникає, передусім, через зміну підходів до усвідомлення сутнісних трансформацій цього суспільства. Оскільки сьогодні очевидна визначальна роль не стільки зовнішніх, соціальних чинників суспільних трансформацій (інформатизації суспільства як такої), скільки роль внутрішніх, культурних чинників змін інформаційного соціуму. А саме – роль знаково-сміслового «вибуху», який стався в інформаційному соціуму. Це питання набуває високого дискурсивного критичного рівня в роботах Ж. Бодрійяра, Ф. Уебстера, М. Кастельса, Н. Вінера, М. Маклюена, Ф. Фукуями, інших.

Адже очевидне зростання впливів інформації в соціальному житті через експансію ЗМІ, кіно, відео-технологій, цифрових послуг, Інтернету відтворюється, як відзначає Ф. Уебстер, в ефекті медіа-перевантаженого суспільства. Маючи комунікативно реагувати на сітьові повідомлення, індивід втягується у доволі міцні зв'язки із інформаційним середовищем. Інформація, що проникає в людину і стає частиною його «Я», сприяє інформаційній самоідентифікації. Процеси обміну й отримання інформації є процесами повідомлень про самих себе й інших — самоідентифікації, ототожнення чи диференціації з іншими. Інформаційні засоби символічного формування культурного образу себе (зачіски, спосіб одягатися, іміджеве поведження, культ тілесності, спосіб власного спілкування з іншими комунікаторами, методи кодування себе та відбору потрібної для себе інформації тощо) підтверджують збільшення семіотичного впливу на соціальні стосунки. Доступність інформаційного змісту створює можливість різноманітних соціокультурних ідентифікацій — приєднання до будь-яких груп, що поведуться в подібний чи привабливий спосіб та розподіляють схожі культурні належності.

Однак у прогресії до більшої інформативності сьогоденної культури й збільшення символізації життя, відбувається усвідомлення «вибуху смислів» в «океані знаків». Бо культура стає сукупністю значень, які втратили своє значення, Їх множинність, змінюваність, суперечливість призводить до «колапсу смислів» і

самої «здібності означування», як вважають Кастельс, Уебстер, Фукуяма. Внаслідок цього втрачається реальна знакова достовірність, інформація набуває семантичної симулятивності. Позбавленість справжніх знакових значень (значення втрачають значення) – примушує людину до “грайливого” еkleктичного змішування лише формальних ознак різних соціально-рольових тотожностей (родинних, професійних, політичних, економічних, правових тощо) у створенні власного образу. Ідентифікація, окрім суто індивідуального характеру, набуває несправжності. Соціальні ідентифікації отримують симулятивну змістовність, культурні ідентифікації - еkleктичність, позбавленість сенсу, характеризуються синтезом випадкових, поверхових, неправдивих, незначних інформаційних належностей. І тому змістовно процес ідентифікування уявляє присвоєння сукупності трансльованих значень, позбавлених значень. Інтернет-ідентифікація – з втраченим сенсом або без наявності справжнього смислу – втрачає смисл. Людина зупиняється перед питаннями «хто ж я є насправді?» та «як зрозуміти інших?», а державотворці й політичні технологи задаються питанням «як об’єднати суспільство?»

Список використаних джерел

1. Кастельс Мануэль. Галактика Интернет. Екатеринбург: У-Фактория, 2004. 328 с.
2. Уебстер Фрэнк. Теории информационного общества. М.: Аспект Пресс, 2004. 400 с.
3. Френсіс Фукуяма. Проти політики ідентичності. <https://zbruc.eu/node/86956>